

Četrtek, 23. maj 2013

P7_TA(2013)0233

Ruanda: primer Victoire Ingabire

Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 23. maja 2013 o Ruandi: primer Victoire Ingabire (2013/2641(RSP))
(2016/C 055/22)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah, ki ga je Ruanda ratificirala leta 1975,
 - ob upoštevanju Afriške listine človekovih pravic in pravic ljudstev,
 - ob upoštevanju Afriške listine o demokraciji, volitvah in upravljanju,
 - ob upoštevanju listin Združenih narodov in Afriške komisije za človekove pravice in pravice ljudstev, zlasti načel in smernic o pravici do poštenega sojenja in pravne pomoči v Afriki,
 - ob upoštevanju odgovora podpredsednice/visoke predstavnice Catherine Ashton z dne 4. februarja 2013 na pisno vprašanje E-010366/2012 v zvezi z Victoire Ingabire,
 - ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP) na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi, podpisanega v Cotonouju 23. junija 2000, zlasti Priloge VII k temu sporazumu, ki poziva k uveljavljanju človekovih pravic, demokracije na podlagi pravne države ter preglednemu in odgovornemu upravljanju,
 - ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov proti mučenju in drugemu nečloveškemu ter ponižujočemu ravnanju in kaznovanju,
 - ob upoštevanju poročila organizacije Amnesty International o ogroženosti pravice in prvostopenjskem sojenju proti Victoire Ingabire iz leta 2013,
 - ob upoštevanju členov 122(5) in 110(4) Poslovnika,
- A. ker se je Victoire Ingabire, predsednica Združenih demokratičnih sil (UDF⁽¹⁾), koalicije ruandskih opozicijskih strank, po 16 letih izgnanstva na Nizozemskem leta 2010 vrnila v Ruando, da bi kandidirala na predsedniških volitvah;
- B. ker so Victoire Ingabire nazadnje preprečili kandidaturo na volitvah in jo 14. oktobra 2010 aretirali; ker je na volitvah s 93 % glasov zmagal aktualni predsednik, Paul Kagame, voditelj Ruandske domoljubne fronte (RPF); ker se Združenim demokratičnim silam pred volitvami leta 2010 ni uspelo registrirati kot politična stranka; ker se je podobno zgodilo tudi drugim opozicijskim strankam;
- C. ker se je Victoire Ingabire v svojih političnih dejavnostih med drugim osredotočila na pravno državo, svobodo političnega združevanja in krepitev vloge žensk v Ruandi;
- D. ker je Ruandska domoljubna fronta pod predsednikom Kagamejem še vedno vodilna politična stranka v Ruandi in nadzira javno življenje v duhu enostrankarskega sistema, kritike ruandskih oblasti pa nadlegujejo, ustrahujejo in zapirajo;

⁽¹⁾ Francosko: *Forces Démocratiques Unifiées* (FDU-Inkingi).

Četrtek, 23. maj 2013

- E. ker je bila Victoire Ingabire 30. oktobra 2012 obsojena na osem let zapora; ker je bila obsojena zaradi dveh spremenjenih obtožb in oproščena štirih drugih; ker je bila na podlagi njenih domnevnih stikov z Demokratičnimi silami za osvoboditev Ruande (FDLR), skupino hutujskih upornikov, spoznana za krivo zarote, ker naj bi s terorizmom škodovala oblastem in omalovaževala genocid iz leta 1994; ker je državni tožilec zahteval dosmrtno zaporno kazen;
- F. ker je Victoire Ingabire 25. marca 2013 na sojenju, ki se je začelo na podlagi njene pritožbe, zahtevala ponovno proučitev dokazov;
- G. ker sojenje Victoire Ingabire zaradi genocidne ideologije in „divizionizma“ kaže na pomanjkanje strpnosti ruandske vlade do političnega pluralizma;
- H. ker je bila aprila 2013 v pritožbenem postopku pred vrhovnim sodiščem sicer oproščena šestih obtožb, ki jih je vložilo tožilstvo, vendar je bila obsojena na podlagi novih obtožb, ki niso temeljile na pravnih dokumentih in ki jih po navedbah njenega branilca niso predstavili na sojenju; ker novi obtožniki vključujeta negacionizem/revizionizem in veleizdajo;
- I. ker so štiri priče tožilstva in en soobtoženi po tem, ko so pred ruandskim višjim sodiščem leta 2012 pričali proti Victoire Ingabire, maja 2013 vrhovnemu sodišču povedali, da je bilo njihovo pričanje lažno; ker je ugledna organizacija za človekove pravice izrazila zaskrbljenost zaradi njihovega podalšanega pripora s prepovedjo stikov ter uporabe mučenja za pridobitev priznanj pod prisilo;
- J. ker je po mnenju številnih opazovalcev sojenje, ki se je začelo leta 2011, politično motivirano; ker sta ruandsko nacionalno pravo in sodstvo v nasprotju z mednarodnimi konvencijami, katerih pogodbenica je Ruanda, zlasti z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah, ki ga je ruandska vlada podpisala 16. julija 1997, natančneje z njegovimi določbami o svobodi izražanja in svobodi misli;
- K. ker Victoire Ingabire od 16. aprila 2012 bojkotira svoje sojenje v znak protesta proti ustrahovanju in nezakonitemu zaslišanju nekaterih soobtoženih, ki so nekdanji člani Demokratičnih sil za osvoboditev Ruande (podpolkovnik Tharcisse Nditurende, podpolkovnik Noël Habiyaremye, stotnik Jean Marie Vianney Karuta in major Vital Uwumuremyi), pa tudi proti odločitvi sodišča, da skrajša zaslišanje priče obrambe, Michel Habimana, ki ruandske oblasti obtožuje ponarejanja dokazov; ker ruandske oblasti tega niso potrdile;
- L. ker je bil Bernard Ntaganda, ustanovitelj stranke PS-Imberakuri, obsojen na štiri leta zapora zaradi ogrožanja nacionalne varnosti, „divizionizma“ in poskusa organizacije demonstracij brez dovoljenja;
- M. ker je Evropski parlament 13. septembra 2012 Victoire Ingabire skupaj z dvema drugima ruandskima politikoma, Bernardom Ntagando in Deogratiasom Mushyayidijem (vsi trije so zdaj v zaporu v Kigaliju), nominiral za nagrado Saharova za svobodo misli;
- N. ker je Ruanda podpisnica sporazuma iz Cotonouja, ki določa, da je spoštovanje človekovih pravic bistveni del sodelovanja med EU in AKP;
- O. ker je spoštovanje temeljnih človekovih pravic, vključno s političnim pluralizmom, svobodo izražanja in združevanja, v Ruandi močno omejeno, kar opozicijskim strankam otežuje delovanje, novinarjem pa izražanje kritičnega mnenja;
- P. ker je utrditev demokracije, vključno z neodvisnostjo sodstva in sodelovanjem opozicijskih strank, nadvse pomembna, zlasti za parlamentarne volitve leta 2013 in predsedniške volitve leta 2017;
- Q. ker ruandski genocid in državljanska vojna iz leta 1994 še vedno negativno vplivata na stabilnost v vsej regiji;

Četrtek, 23. maj 2013

1. izraža globoko zaskrbljenost zaradi prvotnega sojenja Victoire Ingabire, ki ni ustrezalo mednarodnim standardom, vključno z njeno pravico do domneve nedolžnosti, in ki je temeljilo na izmišljenih dokazih in priznanju, ki ga je njen soobtoženi podal potem, ko je bil nekaj časa zaprt v vojaškem zaporu Camp Kami, kjer naj bi za pridobitev priznanja uporabljali mučenje;
2. odločno obsoja politično motiviranost sojenja, sojenje političnim nasprotnikom ter poseganje v izid sojenja; poziva ruandsko pravosodje, naj Victoire Ingabire omogoči hiter in pravičen pritožbeni postopek, ki bo spoštoval standarde ruandskega in mednarodnega prava;
3. poziva k spoštovanju načela enakosti prek ukrepov za zagotovitev, da bosta imeli obe strani, tožilstvo in obramba, enaka postopkovna sredstva in možnosti za odkrivanje materialnih dokazov med sojenjem ter enake možnosti za zagovarjanje svojega stališča; spodbuja k boljšemu preverjanju dokazov, vključno z zagotovitvijo, da jih niso pridobili z mučenjem;
4. poziva EU, naj pošlje opazovalce, ki bodo spremljali sojenje Victoire Ingabire na podlagi pritožbe;
5. poudarja, da spoštuje neodvisnost pravosodnega sistema v Ruandi, vendar ruandske oblasti opominja, da je EU v okviru uradnega političnega dialoga z Ruando na podlagi člena 8 sporazuma iz Cotonouja izrazila zaskrbljenost glede spoštovanja človekovih pravic in pravice do poštenega sojenja;
6. opozarja, da so svoboda zbiranja, združevanja in izražanja bistvena sestavina demokracije, ter meni, da za ta načela v Ruandi veljajo resne omejitve;
7. obsoja vse oblike zatiranja, ustrahovanja in pridržanja političnih aktivistov, novinarjev in borcev za človekove pravice; poziva ruandske oblasti, naj nemudoma izpustijo vse posameznike in druge aktiviste, ki so bili pridržani ali obsojeni izključno zaradi uveljavljanja svoje pravice do izražanja, združevanja in miroljubnega zbiranja; v zvezi s tem poziva ruandske oblasti, naj prilagodijo nacionalno pravo, da bodo zagotovile svobodo izražanja;
8. poziva ruandsko vlado, naj upošteva mednarodno pravo ter spoštuje Splošno deklaracijo o človekovih pravicah, Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966 in Afriško listino o človekovih pravicah in pravicah ljudstev;
9. opozarja, da izjave, pridobljene z mučenjem ali drugimi oblikami slabega ravnanja, niso sprejemljive v nobenem postopku;
10. poziva ruandske sodne oblasti, naj učinkovito raziščejo vse domnevne primere mučenja ter drugih kršitev človekovih pravic ter naj sodijo storilcem teh kaznivih dejanj, saj nekaznovanost ni sprejemljiva;
11. izraža zaskrbljenost, ker Ruanda po 19 letih, odkar je na oblasti Ruandska domoljubna fronta, in po dveh letih od izvolitve predsednika Kagameja še vedno nima delujočih opozicijskih političnih strank;
12. poziva ruandske oblasti, naj zagotovijo ločitev vej oblasti na izvršilno, zakonodajno in sodno, še posebej pa neodvisnost sodstva, ter naj spodbujajo sodelovanje opozicijskih strank v okviru medsebojnega spoštovanja in vključujočega dialoga kot dela demokratičnega procesa;
13. meni, da je zakon o genocidni ideologiji iz leta 2008, ki so ga uporabili za obtožbo Victoire Ingabire, služil kot politični instrument za utišanje kritik proti vladi;
14. poziva ruandsko vlado, naj spremeni zakon o genocidni ideologiji, da bi ga uskladila z obveznostmi Ruande na podlagi mednarodnega prava, ter naj zakon o kaznih za kazniva dejanja diskriminacije in sektaštva uskladi z obveznostmi Ruande na podlagi mednarodnega prava na področju človekovih pravic;
15. poudarja, da sojenje Victoire Ingabire, ki je med najdaljšimi v ruandski zgodovini, pomembno tako s političnega kot pravnega vidika kot preizkus, ali lahko ruandsko pravosodje pravično in neodvisno obravnava odmevne politične primere;

Četrtek, 23. maj 2013

16. opominja ruandske oblasti, da demokracija temelji na pluralističnem vladanju, delujoči opoziciji, neodvisnih medijih in sodstvu, spoštovanju človekovih pravic ter spoštovanju svobode izražanja in združevanja; v zvezi s tem poziva Ruando, naj spoštuje te standarde in izboljša stanje na področju človekovih pravic;

17. poudarja, da bi bilo treba v okviru mednarodnega dela glede razvoja v Ruandi veliko več pozornosti nameniti človekovim pravicam, pravni državi ter preglednemu in odzivnemu upravljanju; poziva EU v sodelovanju z drugimi mednarodnimi donatorji, naj še naprej izvaja pritisk za spodbujanje reform v Ruandi na področju človekovih pravic;

18. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, varnostnemu svetu ZN, generalnemu sekretarju ZN, institucijam Afriške unije, Vzhodnoafriški skupnosti, skupni parlamentarni skupščini AKP-EU, vladam in parlamentom držav članic EU, branilcem Victoire Ingabire ter predsedniku Ruande.
